För hela Gnestas bästa

Näringslivsprogram 2026–2030

Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Beslutad	2026-06-16
Senast reviderad	Välj datum
Giltig till	2030-12-31
Dokumentansvarig	Näringslivschef
Diarienummer	KS.2025.249

GNESTA KOMMUN

Innehållsförteckning

Att utveckla förutsättningarna för ett starkt lokalt och växande näringsliv – för hela Gnestas bästa 3
Inledning 3
Bakgrund och omvärld 4
Nuläge 4
Målsättning för kommunens näringslivsarbete 5
Målområden 7
Uppföljning och revidering 9

Att utveckla förutsättningarna för ett starkt lokalt och växande näringsliv – för hela Gnestas bästa

Inledning

Gnesta ska vara den bästa platsen att verka, leva och bo på. Det är grunden för att skapa ett växande näringsliv. Trivs du i Gnesta bygger du också ditt företag i Gnesta, har ditt företag bra förutsättningar här kanske du också vill leva här. Det är utgångspunkten för Gnesta kommuns näringslivsarbete.

När vi talar om Gnesta, menar vi hela kommunen – från centralorten till landsbygden och tätorterna Björnlunda, Stjärnhov och Laxne. När vi särskilt syftar på Gnesta tätort skriver vi Gnesta tätort, på samma sätt som vi till exempel skriver centrala Björnlunda.

Vad är då det bästa för Gnesta? Varje del av kommunen har sin egen historia, karaktär och atmosfär. Varje del har sina unika förutsättningar, men gemensamt är engagemanget. Ett engagemang för det lokala, för traditionen, för hållbar utveckling och för framtidens nya möjligheter.

Gnesta kommuns näringslivsarbete ska bejaka och främja detta engagemang genom att aktivt sammanföra drivande krafter för att bidra till hållbar utveckling och innovation, underlätta för näringsidkare vid kontakt med kommunen och driva på utveckling och initiativ som stärker förutsättningarna för ett livskraftigt och växande näringsliv.

Genom bättre förutsättningar för fler företag att starta, bli lönsamma, växa och anställa, kan fler arbetstillfällen växa fram lokalt. Det stärker Gnesta som en innovativ, trygg och livskraftig kommun där både företag och människor vill stanna, utvecklas och investera för framtiden samtidigt som stoltheten över platsen och den lokala gemenskapen stärks.

Syfte med näringslivsporgrammet

Det övergripande syftet med Gnesta kommuns näringslivsprogram är att bidra till att stärka förutsättningar för ett starkt och blomstrande näringsliv som skapar arbetstillfällen i hela kommunen - det ska vara enkelt att starta, driva och utveckla företag i Gnesta.

Näringslivsprogrammet anger riktningen för och tydliggör kommunens arbete med näringslivsfrågor under de kommande fem åren från och med 2026.

Vad ett program är:

> Ett program är enligt Gnesta kommuns definition en hybrid av strategi och plan. Likt en strategi beskriver programmet långsiktiga politiska mål och precis som en plan innehåller det åtgärder.
>
> Ett program följs upp med en handlingsplan där man mer i detalj går in på hur och när åtgärderna ska genomföras.

Näringslivsprogrammet verkar i nära koppling till andra styrande dokument, så som:

- Översiktsplan
- Program för verksamhetsmark
- Framtidsplaner
- Verksamhetsplaner
- Landsbygdsprogram
- Kulturpolitiskt program
- Förvaltningsövergripande SYV-plan
- Idrottspolitiskt program
- Detaljplaner
- Övriga kommunala program och strategier

Programmet kompletteras med en konkret handlingsplan med aktiviteter och åtgärder som utvärderas i förhållande till valda indikatorer. Handlingsplanens aktiviteter ska ses som ett handslag från kommunen med det lokala näringslivet. Planens aktiviteter ska utgå från den kontinuerliga dialogen mellan kommunen och näringslivets aktörer.

Bakgrund och omvärld

En föränderlig omvärld ökar betydelsen av det lokala

De senaste åren har visat hur snabbt vår omvärld kan förändras. Oro i världen har skapat nya förutsättningar för ekonomi och säkerhetspolitik. Den revolutionerande teknikutvecklingen förändrar våra verksamheter och relationer i grunden. Pågående globala miljö- och klimatförändringar liksom den pandemi vi genomlevt visar hur viktigt hållbarhetsarbete är för ett samhälle. Allt detta påverkar även en mindre kommun som Gnesta.

En omvärld i ständig och snabb förändring innebär att kommunen behöver arbeta både med frågor som kommunen själv kan råda över, och frågor där kommunen kan bidra till att påverka utvecklingen i önskad riktning - alltid med det bästa för hela Gnesta som mål.

Det betyder att Gnesta kommun arbetar både i egna kommunala och lokala forum men också i externa sammanhang på regional och nationell nivå, för att på bästa sätt stärka och utveckla förutsättningarna för ett livskraftigt och växande lokalt näringsliv.

Nuläge

I Gnesta kommun finns idag cirka 1 400 företag. Näringslivet präglas av en bred struktur där tjänsteföretag samt verksamheter inom bygg, handel, besöksnäring, kreativa- och kulturella näringar och jordbruk är särskilt synliga. Den lokala företagsamheten bidrar till kommunens låga arbetslöshet och är en central grund för sysselsättning och utveckling.

Kommunen utmärker sig genom en hög andel kvinnliga företagare och den största andelen småföretagare i länet, vilket speglar en stark företagsamhet och en entreprenöriell tradition som präglar kommunen.

Företagsstrukturen består till stor del av mindre och ofta enmansdrivna verksamheter. Det är positivt och bidrar till bredd, innovation och lokal service. Samtidigt är det viktigt att fler företag får förutsättningar att växa, anställa och därmed skapa fler arbetstillfällen lokalt. En del verksamheter drivs som bisyssla, vilket ger bredd men bidrar till låg omsättning per företag. För att stärka den långsiktiga tillväxten behöver förutsättningarna utvecklas för fler ekonomiskt bärkraftiga och växande företag.

En viktig del i fortsatt utveckling och tillväxt är säkrad tillgång till vatten. Mark- och miljödomstolens beslut i februari 2026 avseende tillstånd att nyttja sjön Klämmingen som vattentäkt innebär att arbetet med att bygga ett nytt vattenverk startar under 2026. Parallellt har arbete med tillståndsprocess för nytt vattenreningsverk påbörjats.

Kommunens läge, med ett stenkast till Stockholms län och en större arbetsmarknadsregion, ger goda utvecklingsmöjligheter genom tillgång till kunder, kompetens och samarbeten. Den regionala kopplingen syns också tydligt i utpendlingsstatistiken: många invånare bor i Gnesta men arbetar i andra kommuner. Därför är väl fungerande pendlingsmöjligheter med både tåg och bil en viktig förutsättning för att vardagen ska gå ihop, för att säkra kompetensförsörjning och för att kommunen fortsatt ska vara attraktiv att verka och bo i.

Den stora andelen fritidshusägare stärker efterfrågan på varor och tjänster, inte minst i Björnlunda och Stjärnhov, vilket är betydelsefullt för handel, service och besöksnäring med mera.

Att kommunen präglas av småföretag och en bred näringslivsstruktur är en styrka och en viktig grund för ett starkt, lokalt och växande näringsliv med god motståndskraft i en föränderlig omvärld. Företagens betydelse för kris- och totalförsvar ökar, och kommunen är beroende av näringslivet för att klara kriser och förhöjd beredskap – från livsmedelsförsörjning till tillgång till nödvändiga varor och tjänster. Samordningen mellan kommunen och näringslivet behöver fortsatt utvecklas för att stärka tryggheten i lokalsamhället.

Målsättning för kommunens näringslivsarbete

Två av de fem övergripande kommunfullmäktigemålen som Gnesta har (framtidsplan 2026–2028) lyder:

1. **En attraktiv kommun** - som erbjuder goda boendemöjligheter i ett hållbart samhälle, bra kommunikationer och infrastruktur samt ett brett utbud av fritidsaktiviteter.
2. **Fler välmående och växande företag** - som bidrar till tillväxt, service och arbetstillfällen, där kommunens myndighetsutövning ska präglas av effektiv service, tydlig information och bra dialog.

Båda dessa relaterar till företagande och näringsliv i Gnesta kommun.

Gnesta ska vara en attraktiv kommun för företagande med ett starkt lokalt näringsliv och den självklara platsen för nystartade och växande företag.

Här är det enkelt att starta, driva och utveckla företag och kommunen attraherar nyetableringar.

Kommunens förhållningssätt till näringslivet utgår från devisen *”Allt hänger ihop”*. Det innebär att både förtroendevalda och tjänstepersoner inom flera förvaltningar är engagerade på olika sätt i frågor som rör näringslivet. Näringslivschef/enhet är samordnande och håller ihop arbetet.

Fler välmående och växande företag – målbild i Framtidsplan:

Gnesta kommun har ett starkt näringsliv som skapar arbetstillfällen i kommunen.

Kommunen främjar företagande, kreativitet och innovation och uppmuntrar företagsamhet, vilket leder till att fler företag väljer att etablera sig i kommunen.

Arbetsmarknaden är diversifierad och nya tjänsteföretag finns både i tätorterna och på landsbygden.

Besöksnäringen är utvecklad både i tätorterna och på landsbygden. Besöksnäringen bidrar till arbetstillfällen som främjar en lokal kultur och lokala produkter. De gröna näringarna bidrar till att skapa en levande landsbygd där både jord- och skogsbruk är en del av det dynamiska och starka näringslivet som kännetecknar Gnesta kommun.

Detaljplaner för äldre befintliga verksamhetsområden är uppdaterade, tydliga och så flexibla de kan vara. Ny detaljplanerad industrimark är framtagen.

Kommunens myndighetsutövning är professionell och rättssäker och präglas av effektiv service med så korta handläggningstider som möjligt.

Kontakterna med kommunen kännetecknas av tydlig information och bra dialog.

Kommunens näringslivsarbete

Näringslivsenheten håller samman och driver arbetet med programmets frågor. Det är dock hela förvaltningsorganisationens gemensamma uppgift att arbeta i enlighet med programmet. Näringslivsenheten är en motor för möten, samverkan, inspiration och nätverkande, såväl externt som internt i organisationen, och fungerar som en naturlig kontaktpunkt för företag i olika faser. Enheten ska också aktivt samverka med näringslivets aktörer och intresseorganisationer för att identifiera förbättringsområden och genomföra åtgärder som gör det enkelt att starta och driva företag i Gnesta.

Oavsett om du är mjölkbonde i utkanten av Björnlunda, en matkreatör i Stjärnhov, en ingenjör i Laxne eller en produktionsindustri i Gnesta tätort ska Gnesta kommuns näringslivsarbete präglas av att vi tillsammans skapar rätt förutsättningar för utveckling och tillväxt – så att hela Gnesta kan blomstra.

Målområden

Gnesta kommun ska vara en attraktiv kommun för näringslivet där det är enkelt att starta, driva och utveckla företag och kommunen attraherar nyetableringar. Genom dialoger, intervjuer, workshops och företagsbesök hos en mångfald av verksamheter i hela kommunen samt analys och slutsatser av undersökningar och mätningar har kommunen tillsammans med näringslivet identifierat ett antal områden för att stärka förutsättningarna för näringslivet.

Detta har mynnat ut i ett antal målområden:

- Service och bemötande
- Identitet och kommunikation
- Trygghet och brottsförebyggande arbete
- Kompetensförsörjning
- Tillväxt
- Näringslivsstruktur och lokal upphandling
- Infrastruktur
- Centrumutveckling

Inom varje målområde redovisas kommunens prioriteringar. Målområdena kommer därefter att konkretiseras i efterföljande handlingsplan som anger åtgärder, aktiviteter, tidplan och indikatorer.

Service och bemötande

Företagen möter en kommun som upplevs som nära, snabb och lösningsorienterad, alltid med hjärtat för det lokala och med näringslivets bästa för ögonen.

Helhetsupplevelsen av Gnesta kommun har stor påverkan på bilden av företagsklimatet. Ett professionellt bemötande och ett serviceinriktat arbetssätt inom kommunen är avgörande för ett starkt företagsklimat. Det gäller inte bara inom myndighetsutövning, utan ska prägla alla delar av kommunens verksamheter, med fokus på de professionella kontakter som näringsidkare har med kommunen.

Ärenden ska hanteras med tydligt ansvar och tydliga tidsramar, med fokus på värdet för dem vi är till för. Det ska vara lätt att förstå vad som gäller och processen ska präglas av transparens och förutsägbarhet samt en känsla för service snarare än kontroll.

Kommunens verksamheter ska ha god förståelse för näringslivets förutsättningar och behov och ska utveckla rutiner för att tidigt analysera och kommunicera vilka konsekvenser beslut och aktiviteter kan få för företagen.

Identitet och kommunikation

Gnestas identitet är avgörande i arbetet med näringslivsutveckling. En gemensam berättelse, med utgångspunkt i kommunens unika värden och livet här, bidrar till framtidstro, engagemang, delaktighet och långsiktig attraktionskraft.

Detta förstärker kommunens attraktivitet och bidrar till stolthet hos så väl invånare, som företagare och medarbetare, vilket i sin tur leder till ett gott ambassadörskap.

Kommunen ska arbeta strategiskt, i samspel med näringslivet och andra aktörer, för att utveckla, förtydliga och förmedla bilden av Gnesta.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med kommunen. Information och service är tillgänglig och uppdaterad med näringslivets behov i fokus.

Information, e-tjänster och kontaktuppgifter är lätt att hitta och lätt att ta till sig. Kommunikation och service utformas i samspel med näringslivet och bygger på dialog och närhet.

Trygghet och brottsförebyggande arbete

Gnesta kommun ska, tillsammans med företag, myndigheter, andra kommuner och regionen, arbeta för robusta och trygga förutsättningar för näringsliv, invånare och välfärd. Ett lokalt förankrat brottsförebyggande arbetssätt ska göra Gnesta till en förebild i trygghet, och en tydlig konkurrensfördel som får fler att starta företag och lockar fler företag att etablera sig och utvecklas här.

Kommunen ska stärka sin förmåga att tidigt upptäcka och motverka hur kriminella aktörer kan utnyttja och infiltrera den välfärdsservice och samhällsutvecklande verksamhet vi ansvarar för. Genom tydliga strukturer, informationsdelning, samordning och förebyggande åtgärder ska sådan påverkan motverkas.

Kompetensförsörjning

Inflyttning och ett växande näringsliv förutsätter att Gnesta är en attraktiv kommun med en skola av hög kvalitet. Barn och unga, oavsett bakgrund, ges likvärdiga möjligheter att nå utbildningsmål och forma sin framtida yrkeskarriär.

I samverkan med näringslivet ska kommunen stärka kopplingen och samarbetet mellan skola och näringsliv. Syftet är att ge elever en ökad förståelse för arbetsmarknaden och olika vägar in i arbete, samt bidra till framtidstro och motivation. Fler elever kan då välja yrkesvägar som matchar företagens behov och fler företag hittar rätt kompetens.

Kommunen ska aktivt arbeta för att öka sysselsättningen, möjliggöra kompetensförsörjning i samverkan med det lokala näringslivet och utbildningsaktörer för att skapa goda förutsättningar för rekrytering.

För att företagen ska kunna säkra sin kompetensförsörjning är goda pendlingsmöjligheter en grundförutsättning.

Tillväxt

För att skapa långsiktiga förutsättningar för service, välfärd och ett livskraftigt näringsliv behöver Gnesta kommun växa. Ett ökat invånarantal stärker handelsunderlag och möjliggör investeringar i skola, kommunikationer och samhällsservice. Ett starkt näringsliv bidrar till en stabil arbetsmarknad och bättre rekryteringsmöjligheter.

Kommunen ska säkerställa/verka för tillgång till verksamhetsmark och för näringsidkare relevanta detaljplaner. Näringslivet ska ges stabila och förutsägbara villkor för etablering och tillväxt.

Kommunen ska främja byggnation av både bostäder och verksamhetslokaler i hela kommunen – från centralorten till landsbygden. Närhet och tillgänglighet till både storstad och natur är en viktig tillgång.

Näringslivsstruktur och lokal upphandling

Gnesta kommun ska ta fram en etableringsstrategi för att attrahera nya företag. Kommunen ska även underlätta för lokala aktörer att delta i kommunala upphandlingar. På så sätt stärks förutsättningarna både för befintliga företag och branscher att växa och utvecklas, och för nya företag att etablera sig, och fler jobb kan då skapas lokalt. Utvecklingsmöjligheterna inom besöksnäring, de gröna - och kreativa näringarna är alla möjliga motorer för ett levande, hållbart och innovativt Gnesta.

Infrastruktur

Gnesta kommun ska arbeta för att säkerställa en väl fungerande infrastruktur i hela kommunen, både för dagens behov och för framtidens utveckling. Väg- och järnvägsförbindelser är avgörande nödvändigheter för näringslivet i Gnesta och för tillgången till lokala och regionala arbetsmarknader. Kollektivtrafik med turtäthet och sträckningar är en del av detta.

Kommunen ska arbeta för att säkra och utveckla tillgången till elektricitet och digital infrastruktur i hela kommunen, detta är också är en del av beredskap- och säkerhetsarbetet både för kommunen och näringslivet.

Den nuvarande begränsande situationen avseende vattenförsörjning och avloppsystem kommer att förändras de närmaste åren i takt med att det nya vattenverket byggs och processen för tillstånd till nytt vattenreningsverk fortskrider. Gnesta kommun fortsätter att arbeta för att lösa problemen på både kort och lång sikt.

Centrumutveckling

Gnesta kommun ska arbeta för att främja en långsiktig utveckling av de tre befintliga servicenoderna i Gnesta, Björnlunda och Stjärnhov, med målet att säkra och utveckla tillgången till grundläggande service för invånarna även i framtiden.

Gnesta tätort har en särställning som kommunens centralort med handel, tåg- och busstation, kommunal - och samhällsservice med mera. Kommunen ska arbeta för att bibehålla och utveckla förutsättningarna för Gnesta tätort som handelscentrum.

Uppföljning och revidering

Näringslivsprogrammet anger riktningen för och tydliggör kommunens arbete med näringslivsfrågor och gäller 2026–2030. Mot slutet av perioden (2029–2030) görs en utvärdering och analys som grund för ett förnyat program för framtiden. Programmet kompletteras med en konkret handlingsplan som följs upp årligen.